

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . 8 korona
Félévre . . . 4 korona
Negyedévre . . . 2 korona
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Mohay Sándor igazságügyi államtitkár.

1851–1905.

Mohay Sándor igazságügyi államtitkár mult hó 19-én meghalt. Az érdemes tisztviselő 1851-ben született s néhány év óta került az igazságügyminiszterium vezető állásába. Nyugodt, komoly és szorgalmas hivatalnok ember volt, a kinek a képviselőházban való szereplése is mindig megmaradt a mérséklet keretei között. Csak a napokban intézett nyílt levelet a választóihoz, a melyben elmondta, hogy betegsége miatt nem mondhat programbeszédet. Mohay Sándor halála minden pártban részvétet keltett. 1888-ban lett a gyulafehérvári kerületben képviselő s azóta mindig ezt a kerületet képviselte.

Mohay Sándor dr. igazságügyi államtitkár elhunyt alkalmából az igazságügyminiszterium a következő gyászjelentést adta ki:

„A m. kir. igazságügyminiszterium mély

fájdalommal jelenti, hogy Mohay Sándor dr., m. kir. igazságügyi államtitkár, Gyulafehérvár város volt országgyűlési képviselője, folyó évi január hó 19-én reggel 7 órakor, életének 56-ik évében Budapesten elhunyt.

A megboldogult hült tetemei folyó évi január hó 20-án délután 4 órakor fognak a gyászházban (VIII. kerület, Esterházy-utca 24. szám) a római katolikus egyház szertartása szerint beszenteltetni és Gyulafehérvárra szállítván, január hó 21-én délután fél 4 órakor fog utólagos beszentelés után az ottani római katolikus temetőben örök nyugalomra helyezettetni.

Nyugodjék békével!”

Piósz Sándor igazságügyminiszter levélben fe-

jezte ki részvétét a megboldogult özvegyének. Az igazságügyminiszterium tisztikara a temetésen ködöttéleg részt vett. E helyen mi is kegyelettel emlékezünk meg a derék férfiról. *Nyugodjék békében!*

Mohay Sándor,

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 30 év óta

MAUTHNER ÖDÖN

császár és királyi udvari szállító
magkereskedésében k a p h a t. <<

Uj helyzet.

Minden ujítás nehézségekkel jár. A burgonya meghonosítására és elterjesztésére kevés volt száz esztendő, még egy általános éhínség is szükségesnek bizonyult, hogy elismerjék hasznos voltát. A magyar kormányzati rendszerben is változások küszöbén állunk. Az új helyzethez hozzá kell szokni a vezetőknek és erre idő szükséges.

Most szélcsend áltott be. A nemzet döntése által megváltozott helyzetet előbb alaposan tanulmányozni kell, mert a habar munka, rossz munka.

Ő Felsége a király *Andrássy* Gyula grófot küldötte ki, hogy a különböző pártok vezetőivel tanácskozzék a beállott új helyzetről. *Andrássy* gróf tapintatosan, csendben végezte küldetését. Beszült *Kossuth* Ferencsel, *Apponyi* gróffal, *Zichy* gróffal, *Bánffy* báróval és több vezérférfival. Hogy mit beszéltek, az titok egyelőre és találgatást, mint eseményt itt le nem írhatunk, mert csak krónikát, megtörtént eseményeket szoktunk feljegyezni. A helyzet mibenlétéről is közelebből teljes képet nyerünk, tehát a nagyfotosságu kérdéshez méltóan, legyünk nyugodtak.

A nemzet óhajta teljesülni fog. De ne kössünk nagy reményeket, ne várjunk gyors átalakítást egyszerre. Ez jó nem lehet. Azok a kívánalmak, amelyeket a magyar nemzet óhajt, óriási munkát igényelnek, melyeket egynapról a másakra megvalósítani lehetetlen. Ezzel számoltak a szövetkezett ellenzék vezérfiai szintén. A szövetkezést megújították újra, hogy az összhang teljes legyen e nehéz munkálatoknál. Együttes erővel, összetett vállakkal fognak a nemzet akaratának kiviteléhez.

Igy mérlegelve és így tekintve a helyzetet, igen szép reményekkel nézhetünk a jövő elé, mely mint eszményképet, nagy Magyarországot állítja elé. Hiszen ez az óhajta minden magyar polgárnak. Azonban legyünk készen a legrosszabbra is. Jöhetnek akadályok a mi szent céljaink kivitele elé és ezeket ismét csak úgy küzdhetjük le, ha a nemzet összetart, komoly és határozott marad. A választásoknál megmutattuk erős nemzeti voltunkat; kiabálással, fenyegetéssel kár volna lerontani a szép tett értékét. Legyünk nyugodtak. Viselkedésben a szent és nagy célhoz méltók, mert ezt a helyzet nagy jelentősége megkívánja. Éljen a király! Éljen a nemzet!

P. T.

Az orosz-japán háboru.

Az elmúlt héten, szerdán volt egy éve, hogy az oroszoktól annyira lekicsinylett Japán megindította a háborút a hatalmas cári birodalom ellen, miután alig két nappal előbb megszakította vele a diplomáciai összeköttetéseket. Akkor Oroszország tekintélye tetőpontján állt, nemcsak Európában, de az egész világon. Hatalmát megdönthetetlennek, hadseregét legyőzhetetlennek tartották és azért nemcsak diplomáciai és politikai, hanem katonai körökben is örült vakmerőségnek tekintette mindenki Japán eljárását, amely csak végzetes katasztrófába döntheti a kis szigetországot. De ezt a szinte megcsontosodott hitet alaposan lerontották azóta a háborus események.

Már a háboru első napján, amikor a japánok február 9-ikére virradó éjjel használhatatlanná tették a port-arturi flotta egy részét, az orosz tengeri haderőt olyan veszteség érte, melyet többé ki sem heverhetett. Gyors egymásutánban csatlakozott a nagy eseményhez a meglepetések egész serege, amelylyel mindannyiszor az orosz fegyverek vereségét jelentették. Már április közepén sikerült a japán flottának teljesen tönkretennie az orosz flottát és ezzel biztosította korlátlan uralmát a tengeren. Ennek óriási értékét és jelentőségét bebizonyították a japán szárazföldi seregek roppant sikerei és ezek közt Port-Artur elfoglalása. Port-Artur bevételével záródik le a japán-orosz háboru első éve, amely oly végzetessé vált Oroszországra nézve. Es önkéntelenül feltolul most már az a kérdés, mit hoz a második esztendő és melyik hadviselő fél javára fog eldőlni a kocka. E tekintetben az első háborus esztendő eseményei és tapasztalatai értékes adatokat és támpontokat szolgáltatnak, amelyek e tények döntő erejével lerántották a leplet sok hagyományos előítéletéről és felfogásról. Szabadabb, tisztább és elfogulatlanabb tekintettel mérlegelve a hadviselés kilátásait, azok ma sokkal kedvezőtlenebbek Oroszországra nézve, mint egy esztendővel ezelőtt.

A mandzsuri japán sereg Nogi felszabadult seregével jelentékenyen megerősödött és korlátlan tengeri uralma folytán Japán a legrövidebb idő alatt új csapatokat, hadiszereket küldhet a harcra, mi mellett nem lehet kicsinyelni a japánok harci szellemét, önértékét és tettejét sem, amely folytonos győzelmeik által egyre emelkedőben van. Ezzel szemben az orosz sereg erősítése a birodalom belsejében kitört forradalmi mozgalmak folytán, előre nem látott akadályokba ütközött és a csapatok szellemét a szakadatlan vereségek valóban érzékenyen befolyásolták. Ilyen körülmények közt az orosz kilátások éppenséggel nem mondhatók kedvezőknek és mindenestre rosszabbak, mint a háboru elején.

A harcterről.

Az elmúlt tíz nap alatt ismét egy óriási csata folyt le a mandzsuri harctéren, a Hunhó folyónál. A két hadsereg nyugati szárnya verekedett egymás-

A száritott sertéstrágya

— a legkitünőbb és legolcsóbb trágyanem. —

Állami szőlészeti és gazdasági tanintézeti kísérleti telepeken rendkívül előnyösnek bizonyult. Számtalan nagyirtokon fényes eredménnyel bevezetve. Árajánlattal, felvilágosítással, elismerő nyilatkozatokkal készséggel szolgál:

Budapest-Kőbányai trágyaszáritó-gyár, Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 21. szám.

sal s az ütközet az oroszok vereségével végződött. Ez a csata Mukden alatt folyt le és három napig tartott. A támadó fél az orosz volt, de nagy vereséggel kellett visszavonulni a támadóknak. Az elesett oroszok számát 10 ezerre teszik, a japánok is 7 ezer embert vesztek.

Ujabbán egy hejkontáji ütközetről jön több távirat, amely e hó 2-án folyt le s ugyancsak a japánok győzelmével végződött. Tehát két ütközet volt egymásután, ami valószínű is, mert természetesen, hogy a japánok az első ütközet után kínálkozó előnyöket ki akarták használni s üldözték a megvert orosz sereget. De a menekülő oroszok is csak egy darabig vonulhattak vissza, t. i. addig, amíg visszavonulásukkal az orosz derékhad állását nem veszélyeztették. Ott aztán meg kellett állaniok s újra fel kellett venniök a harcot, hogy a derékhad szintén rendben visszavonulhasson és kikerüljön abból a veszélyből, hogy bekerítsék. A hejkontáji ütközet még foly s meglehet, hogy még nagyobb eseményekről hallunk hírt.

Forradalom Oroszországban.

(Képpel.)

A forradalom elfojtása Szentpéterváron.

Volt alkalmuk olvasóinknak a szentpétervári véres forradalom leírását elolvasni lapunk előző számaiban. Erről a vérbefojtott forradalomról ez alkalommal eredei képet is mutatunk be, mely elénk tárja a szentpétervári eseményt a borzalmas valóságában. A gyalogság lő a fegyvertelen népre, a lovasság kaszabolja a munkások ezreit. Halottak százai borítják a cári palota előtt a térséget és pirosra festi a vér a fehér havat. De van remény, hogy abból a piros vérből még kinyílik a népszabadság vérrózsája, a nép boldogságára.

A forradalom terjedése.

Szentpéterváron, a hol sok a katonaság, sikerült a forradalmat lenyomni, de annál veszedelmesebb állapot van a vidéken. Pétervárról jelentik, hogy a helyzet Oroszországban és különösen Moszkvában sokkal veszedelmesebb, mint volt eddig. A lakosság izgatottsága nőttön nő. A titkos rendőrök tömegesen tartóztatják le a gyanusakat. Nem kell egyéb, csak egy újabb esatavesztés a Sahonál és a forradalmi hangulat nyíltan kitör.

Az orosz nemesség a cárhoz.

A forradalom kérdéséhez először a moszkvai nemesség egy gyűlésen hozzászóltott és a cárnak feliratot küldött. A moszkvai nemesség után már a pétervári nemesség is hozzászól ahhoz a kérdéshez, amely most egész Oroszországot forrongásba juttatta.

Meg kell állapítanunk, hogy az orosz főváros nemességének felirata sokkal bátrabb hangú a moszkvainál és nem riad vissza attól, hogy kimondja

őszintén a népképviselőt összehívásának s a kormányzásban való részvételének szükségességét s ha a cár valóban birodalma üdvét szíven viseli, akkor lehetetlen, hogy oly cártisztelő testületnek, mint a nemesség, véleménynyilvánítása hatás nélkül hangozzék el.

Egyelőre azonban nem sok kilátás van arra, hogy az orosz nép kívánságai teljesüljenek. Valószínű, hogy a cár és a kormány fentartja a rendszert és csak olyan reformokat valósít meg, a melyek az alkotmányt nem veszélyeztetik.

Vérengzés Szentpétervár utcáin.

Halálra ítelt cár.

Egy berlini lapnak küldik ezt a hírt Pétervárról, hogy a cár magánszobájában egy levelet talált, amelynek hibás francia írásából azt következtetik, hogy orosz ember írta. A levélben tudtják a cárral, hogy halálra ítélték és a halálos ítélet végrehajtására egy megbízott Petervárra utazott. Az összeesküvők tizenketten vannak.

Carskoje-Seloban a levél nagy izgatottságot keltett és szigorú vizsgálat indult meg. Az öröket megkettőztették és a vasutállomást erősen őrzik. Megfoghatatlan, hogy a levél miképp juthatott a cár magánszobájába.

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb áron a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak u'baigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Szövetkezeti közgyűlések.

A „Szövetkezzünk” írja: Ha a közgyűlést vezető az alábbiakat tekintetbe veszik, úgy nem lesznek ama kellemetlenségnek kitéve, hogy a közgyűlés körül elkövetett hibák miatt a törvényszék újabb közgyűlés tartására utasítja a hibás szövetkezetet.

Legelső dolog, a közgyűlés előtt, úgy egy hónappal a zárszámadásokat elkészíteni és a leltározást megtartani. A leltározást és zárszámadásokat elkészíteni az üzletvezető segítségével az igazgatóság és felügyelő-bizottság dolga. A zárszámadás alapján összeállítatik a mérleg, melyet úgy az igazgatósági, mint a felügyelő-bizottsági tagok aláírnak.

A mérleg elkészülte után gyűlést tartanak az igazgatósági tagok, mely gyűlésben meghatározzák a közgyűlés helyét és napját, a mérlegben föltüntetett tisztanvereség hovatartozásától (s mikénti telosztásáról tanácskoznak) s közös megállapodás után megszerkesztik és aláírják a közgyűlés elé terjesztendő igazgatósági javaslatot. E javaslatot közlik a felügyelő-bizottsággal, mely azt tárgyalja és annak alapján készíti a közgyűlés elé terjesztendő felügyelő-bizottsági javaslatot.

Az igazgatósági s felügyelő-bizottsági javaslatok vétele után az elnök azonnal hozzálát a közgyűlési nap és hely kihirdetéséhez, valamint a közgyűlést megelőző egyéb teendőket végzi. Mindennek előtt a közgyűlési meghívót közlés végett az illető központ hivatalos lapjához beküldi. Tanácsos ezt a meghívót legalább három héttel a közgyűlés előtt a lapnak beküldeni, hogy abban a meghívó jókor megjelenjen. Amint ez megtörtént, egy másik példány meghívót készít a tagok névlajstromával, melyet láttamozás végett minden egyes taggal aláírat. Ugy a hivatalos közlönybe beküldött, mint az egyes tagokkal aláíratott meghívóban megjegyzi, hogy hol tekinthetők meg a mérleg, igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések. Legelőszérűbb ezeket a szövetkezet helyiségében megtekintés végett kitenni. Ehhez képest tehát az elnök a meghívók kibocsátásával egyidejűleg a szövetkezet helyiségében közszemlére teszi:

a) a mérleget; b) az igazgatósági jelentést; c) a felügyelő-bizottsági jelentést; d) a tagok névsorát, annak kitüntetésével, kiknek mennyi üzletrésze van; e) az év folyamán be- és kilépett tagok számát. Mindennek legkevesebb nyolc nappal a közgyűlés előtt meg kell lennie. Ha két héttel előbb teszik ezt, még nyugodtabban várhatják a közgyűlés napját.

A közgyűlés napján a meghívóban jelzett időben és helyen megjelenik az elnök, megjelennek a tagok, lehetőleg mind. A közgyűlést az elnök megnyitja, miután megállapítja, hogy a tagok határozatképes számban jelentek-e meg; majd előadja, hogy a törvény rendelkezésének megfelelően közé lett téve a meghívó, közszemlére ki volt téve a mérleg, az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések, a tagok névsora és a be- és kilépett tagok névlajstroma. Majd felszólítja a közgyűlést, hogy két tagot válasszon, kik úgy a jegyzőkönyvet, mint a közgyűlésben elfogadott mérleget fogják hitelesíteni. Erre aztán a tárgysorozatban kitüntetett pontokat végig tárgyalja, mely tárgyalásról a jegyző jegyzőkönyvet vezet. A közgyűlés után következő dolgokat más helyen tárgyaljuk.

Szövetkezetek szaporodása a mult évben. Az 1904. év folyamán igen szépen szaporodtak szövetkezeteink, noha az előző évek számát nem érték el. 1902-ben ugyanis 634, 1903-ban 610, 1904-ben pedig 510 volt az újonnan alakított szövetkezetek száma. Az 1904-ben keletkezett szövetkezetek között 247 hitelszövetkezet, 228 fogyasztási és értékesítő szövetkezet és 35 tejszövetkezet volt. Az új hitelszövetkezetek közül 72, a tejszövetkezetek közül pedig kettő horvát-szlavonországi volt. Az országos központi hitelszövetkezet kötelékében 110 új hitelszövetkezet alakult. A legtöbb hitelszövetkezet a fővárosban keletkezett a lefolyt évben, de ezek közül csak egy lépett az Országos kötelékébe.

A vármegyéket tekintve, hitelszövetkezet alakulás volt 1904-ben Máramarosban 9, Pest vármegyében 8, Somogyban 8, Temesben 8, Torontálban 7, Bácsbodrodiban 6, Baranyában 6, Kisküküllőben 6, Arad, Bihar, Hont, Szabolcs, Szatmár, Szilágys 5—5, Bereg, Komárom, Nagyküküllőben 4—4, Hajdu, Kolozs, Beszterce-Naszód, Zala, Veszprém, Szeben, Marostorda, Győrben 3—3, Békés, Fejér, Heves, Fogaras, Hunyad, Bars, Udvarhely, Ung, Borsod, Gömör, Kishont, Sopron és Vasban 2—2 szövetkezet.

Iparos hitelszövetkezet az 1904. évben több keletkezett. A jelentősebbek a Szegedi iparosok hitel- és árucarnoka; a Kecskeméti bőriparosok anyagbeszerző szövetkezete; a budapesti kovács- és kocsigyártó-ipatestület védnöksége alatt álló kocsiarucarnok szövetkezet; a Pécsi baromfi- és tojásértékesítő szövetkezet; az aradi butorkészítő-iparosok szövetkezete. Mind az Országos Központ kötelékében működik. Ezek és a hasonló szövetkezetek a hitelszövetkezetek legegészségesebb fajtája közé tartoznak, mert ezeknél a hiteláru által fedezve van, mely fedezet a hitelnyújtás alapját képezi. A tőke ezeknél az ipart

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte elsőhelyen elismert kitünő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták” és terménytisztító gépek.

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszerint 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról sziveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

Kalmár Zs. és Társa különleges terménytisztító gépgyára

Telefon 69. szám. — Sürögönczim: Kalmár-rostagyár. — HÓDMEZŐ-VASÁRHELYEN.

is támogatja, a kisiparos pedig ezen az uton az olcsó hitel élvezetéhez jut.

Fogyasztási és értékesítő szövetkezet az 1904. évben jóval több keletkezett, mint előző és az azt megelőző évben. Az új szövetkezetek közül Budapesten 2 alapítottak. Vármegyék szerint legtöbb fogyasztási és értékesítő szövetkezet Bácsbodrog 23 és Nógrád 22 vármegyékben keletkezett; ezeket követte Borsod 14 és Bihar 11 vármegye; utánuk Torontál 9, Nyitra és Bars, hol 8—8, Pozsony és Pest, hol 7—7, Sopron, Trencsén, Marostorda, Zemplén, Gömör és Kishont, Heves és Udvarhely, hol 6—6, Szilágy, Hont, Jásznagykunszolnok és Abaujtona, hol 5—5, Somogy, Vas, Békés, Háromszék, Fejér és Zala, hol 4—4, Szepes és Csongrád, hol 3—3, Kolozs, Turóc, Szatmár Szabolcs, Győr, Veszprém és Liptó, hol 2—2, végre Máramaros, Szolnokdoboka, Nagyküküllő, Arad, Hajdu, Szeben, Komárom és Alsófehér vármegyék, hol 1—1 fogyasztási és értékesítő szövetkezetet alapítottak.

Az új fogyasztási és értékesítő szövetkezetek közt különleges célt követnek: a Bácsföldvári tojás (és állattenyésztési termékek) értékesítő szövetkezet; a stomfai huszfogyasztási szövetkezet Pozsony vármegyében, a Csantavér és vidéke keresztény faáru-szövetkezet Bácsbodrog vármegyében és a Szőlősgazdák értékesítő szövetkezte Debrecenben. A Köztisztviselők fogyasztási szövetkezetet négy helyen alakítottak. Létrejött: a marosvásárhelyi tisztviselők fogyasztási szövetkezte Marostorda vármegyében; a Köztisztviselők fogyasztási és segítő szövetkezte Szolnokon, Jásznagykunszolnok vármegyébe; a Tisztviselők fogyasztási szövetkezte Kassán és a Kolozsvári köztisztviselők fogyasztási szövetkezte stb. Tejszövetkezet az 1904-ben csak 35 alakult. Bizony nem sok; de az is igaz, hogy ezek alapítása több elönmunkálattal és hosszabb időt igényel. Vármegyék szerint az új tejszövetkezet közül 7 Baranya, 4—4 Sopron és Vas, 2—2 Torontál, Máramaros és Hont, 1—1 Bácsbodrog, Szabolcs, Győr, Bars, Pest, Zólyom, Veszprém, Komárom, Kisküküllő, Bihar, Jásznagykunszolnok és Tolna vármegyékben, kettő pedig Horvát-Szlavóniában alapítottak. A felsoroltakon kívül még több nagyobb iparvállalat is alakult szövetkezeti alapon. A szövetkezetek legnagyobb része teljesen kifogástalanul működik.

Az országgyűlési képviselők és a szövetkezés.

Múlt számunkban rámutattunk arra az öröndetes jelenségre, hogy a szövetkezeti eszme hívei megerősödve kerültek ki a választási küzdelemből. A programbeszéd egyik legjelentősebbje, a kisemberek szempontjából az, a mit *Károlyi Mihály* gróf elmondott választói előtt Pétervásáron. A nemes gróf

a többek között ezeket hangoztatta: „A szövetkezeti mozgalom jelentősége egész lényemet áthatja. Támogatni óhajtom azért, mert a szövetkezés a kisembernek nemcsak anyagi hasznot biztosít, hanem oly erkölcsi erőt és értelmi előnyt szerez, mely őt képesíti arra, hogy megküzdjön azokkal, kik gyengeségét ki akarják használni. Ezen mozgalom fejlesztésére a gazdaosztályal együtt kívánom a hitel-, fogyasztási és egyéb szövetkezetek szaporítását, mely mellett arra kell törekednünk, hogy a szövetkezeti kölesön a mainál még olcsóbbá váljék. Lényegesnek tartom, hogy az iparosok, gazdák és munkásaik érdekeit politikai és felekezeti különbség nélkül, egyformán szolgálják a szövetkezetek. Az értékesítés terén, különösen a gabonaraktár szövetkezetek szervezetét óhajtom sürgetni, melyek a kisgazdák beraktározott gabonájára a kedvező értékesítés idejéig olcsó elöleget nyújtanak. Sürgetnünk kell a szövetkezeti ügyeknek külön törvény útján való rendezését, mely a szövetkezeti céger alatt elkövetett visszaélések ellen védelmet nyújtani hivatott, de elvárjuk a törvényhozástól, hogy a szabadelvűség szelleméből folyólag kereskedelmi téren azt a jogot, melyet magánkereskedők élveznek: a szövetkezetektől ne vegye el.“

Szövetkezeti férfiuból miniszter. Nem nálunk esett meg a dolog, hanem Dániában, hogy Svend *Högsbro*, a dán termelő- és fogyasztó-szövetkezetek egyik legkiválóbb apostola a közmunka minisztérium élére került. *Högsbro*, mint igen lelkes szövetkezeti férfi, résztvett a múlt évben Budapesten lefolyt szövetkezeti nemzetközi kongresszuson, hogy a hazájában szerzett tapasztalatokat ujjakkal bővítse és visszatérve, a köz javára értékesítse az itt látottakat. Svend *Högsbro* még nem éppen idős ember. Nagy és kifejtett érzelme van az emberbaráti és gazdasági érdekek iránt. Foglalkozására nézve ügyvéd volt a dán legfőbb törvényszék mellett és mint ilyen, a dán szövetkezetek jogainak védelme körül maradandó érdemeket szerzett. Dániának gazdasági fellendülése és egészséges társadalmi szervezete igen sokat köszönhet a szövetkezeti eszmének. A szövetkezés aztán megcsinálta most az utat egészen a miniszterségig. A kiváló dán államférfiu és szövetkező arcképét bemutattuk olvasóinknak a Szövetkezeti és Gazdasági Évkönyvben, melyet újévi ajándéku megküldöttünk minden előfizetőinknek.

Hihető.

A: Azt mondd, kacsvadászaton voltál? Hiszen szelid kacst hoztál haza.

B: No igen, miután meglőttem a kacskákat, megszelidítettem őket.

== Megbízható tisztaságu és csiraképes ==

gazdasági, konyhakerti és virágmagvak

beszerezhetők a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest,

V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

• MI UJSÁG? •

Ő Felsége itthon. Jóságos királyunk e hét végén Budapestre jön, hogy itt személyesen tanácskozzék a magyar vezetőemberekkel a kormányválság elintézéséről. Örömmel látjuk szeretett királyunkat itthon, hű magyarjai között.

A 90 éves Strossmayer. *Strossmayer* püspök 90-ik születésnapja megünneplése alkalmából Djakovárt fényes kivilágítás volt. Több püspök és számos pap üdvözölte az agg főpapot. Strossmayer püspök a házi kápolnában esendes misét mondott, mire Stadler érsek a székesegyházban tartott ünnepi istentiszteletet. Ezután Strossmayer püspök a küldöttségeket fogadta és délben 50 terítékű banket volt.

A magyar darabant-testőrség szervezése. *Fejérváry* Géza báró, a magyar darabant-testőrség kapitánya, megkezdte a testőrség szervezését. A besorozandó legénység kioktatására és kiképzésére a bécsi arciergárda két magyar altisztjét hozatta le. Ezek fogják a testőr-rekrutákat az udvari szolgálat teendőire kitanítani. A szervezés még e hó folyamán megtörténik. Közben el fog készülni az új testőrség egyenruhája. A testőrök acélszurke, magyar címeres Zrinyi sisakjait magyar iparosok fogják készíteni. Fejérváry ugyanis ragaszkodik ahhoz, hogy a magyar darabant-testőrség egyenruházata és felszerelése teljesen magyar legyen.

Ritka tűnemény a napon. A kalocsai Haynald-esillagvizsgáló vezetője, P. Fényi Gyula jelenti, hogy január 29-én rendkívüli nagy napfolt jelent meg a nap korongján. Mint látszik, fejlődésben van; jelenleg már 180,000 kilométer kiterjedésű. A ritka nagyságú folt szabad szemmel is könnyen látható. Miután efféle nagyszerű tűneménnyel északi fény is szokott járni, érdemes lesz e ritka tűneményre is különösen figyelni. A napfolt február 10-ike körül, a napforgása következtében annak nyugati szélén megint elfog tűnni.

A világ legnagyobb gyémántja. Londonban mozgalom indult meg a Pretória mellett talált óriási gyémánt megvásárlása céljából. A terv az, hogy az angol birodalom minden részében nyilvános aláírás útján ötven millió font sterlinget (120 millió korona) gyűjtsenek össze és a gyémántot adják ajándékba Edvárd királynak.

A tiz magyar kivándorló halála. A »Vaterland« című kivándorlási hajón tiz magyar kivándorló meghalt. A szerencsétlenek közül nyolcat, tengerész

szokás szerint, tengerbe vetettek; kettőt, akik az utazás utolsó napján pusztultak el, partra hozták; s New-Yorkban temették el. A meghaltak névsora, a hajóstársaság rossz magyarsága szerint a következő: Weinstock Ábrahám, Mate Stephan, Dugovits Flóris, Francoire János, Weber Lőrinc, Rother János, Kovács János, Novák F., Hevesi János, Molnár Gáspár.

Gorkij sorsa. Gorkij sorsa körül már annyi bizonytalanságot halmazott fel a hiradás, hogy ha végül saját maga állana elő cáfolattal, akkor sem mernénk hinni valóságában. Egyik jelentés szerint már pár nap előtt szabadon bocsátották az orosz író, míg másik jelentés azt hieszteli, hogy Gorkij még mindig fogságban van, ahol azonban emberségesen bánnak vele. A Gorkij sorsáról érkező ellentmondó hírekből azonban kiviláglik az a megdöbbenhetetlen igazság, hogy az orosz hatóságok kitűnően értenek — a ködcsináláshoz, amelyen át semmi bizonyosat észre nem lehet venni s amelylyel egészen beburkolta Gorkij személyét az orosz hatóság.

A bolgár fejedelem Berlinben. Vilmos császár újabb meghívására Ferdinánd fejedelem utnak indult Berlinbe, hogy hivatalos látogatást tegyen. Klementina hercegnő, a bolgár fejedelem két leánya és fivére, Fülöp Kóburg herceg Budapestig kísérik, honnan Mentone felé folytatják utjukat.

Japán elismerés Magyarországnak. A magyar királyi dohányjövédék központi igazgatósága e napokban *Tokióból* az ottani dohánygyedárúság igazgatójától igen hízelt levelet kapott figyelemre való küldemény kíséretében. Az említett igazgató a múlt évben hosszabb ideig tartózkodott Magyarországon a magyar dohányjövédék berendezésének tanulmányozása céljából; visszatérve Japánba, ott a monopoliumot kiterjesztették a dohányra. A körünkben időzött japán igazgató most három láda szivarkát küldött, kérve a magyar kollegákat, hogy ezt a küldeményt a japán dohánygyedárúság bevezetésének s az e téren máris elért sikereknek emlékére fogadják el. A levélben azonkívül őszinte köszönetének ad kifejezést ama nagybecsű utbaigazításokért, amelyekben Magyarország része volt s a melyeknek elsősorban véli köszönhetni a Japánban elért rendkívüli sikereket.

A német császár déli útja. Vilmos császár programjában minden második, harmadik esztendőre esik egy déli utazás. Legközelebbi földközi tengeri útjára, amely négy hétig fog tartani, mint Berlinből jelentik, a császárnéval együtt március 23-án indul el. A német császári pár Berlinből vasuton Genuába utazik, onnan pedig a hamburg-amerikai hajóstársaság egyik gőzösnén folytatja útját Málta szigetéig, ahol a Hohenzollern császári jakt várja a császárt és feleségét. A tengeri utazás Görögorszáig fog terjedni.

Élelmi szerek értékesítését eszközlik az előirt % mellett. Fevilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyújt tag. k és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
 elszámolás.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE

HATÓSÁGI KÖZVETITŐ

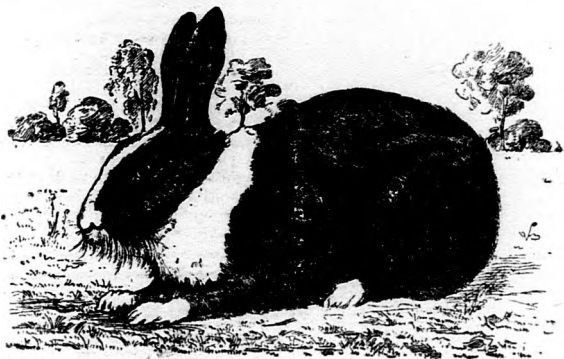
Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értekesítésre elfogad: Husneműket, füstölt
 Iust, vadakat, szárnyasokat — élő és leölt állapotban, tojást, vaját, halat, burgonyát, káposztát, zöldségféléket, gyümölcsöt stb.

GAZDASÁGI DOLGOK

A hollandi nyul.

Belgiumban és Hollandiában, a husnyultenyésztés már rég idő óta virágzik. Minden felesleges állat, részint élve, részben levágva Angolországba vándorol, hol a népes iparvárosok lakói készséges fogyasztói. Tenyésztéshez egy kis fajta, ellentálló természetű nyulat használnak, amely nemcsak szokásaival, hanem testalkatra is a mi közönséges házi nyulunkra hasonlít. Belgiumban és Hollandiában „brabant nyul” név alatt ismerik. Gereznájának főszíne egyszínű sötét; fekete vagy egészen feketés sötétkék a leggyakoribb. A legtöbb állatnak a test előrézén fehér foltjai vannak: egész testben egyszínű a ritkaságok közé tartozik. Fejéig végig a fülektől le egész az orr végéig fehér csik vonul. Nyaka körül egy nem

Hollandi nyul.

nagyon széles, szintén fehér sáv látszik. Mind a négy lába szintén fehér ugynevezett kézelővel végződik.

A hollandi nyul alakja kicsi, helyes, apró esontképződésű. Sulya ritkán van 3 kg.-on felül. Husa gyenge rostu, kitűnő ízű, zamatos. Termékenysége közmondásos s 10 darabon felüli fiadzás náluk igen gyakori. A nőstények kitűnő anyák és dus tejelők, amit abból lehet következtetni, hogy nagyszámú fiókáikat minden nehézség nélkül fölnevelik. Takarmányozásra nézve igénytelenek és silányabb takarmányanyagok mellett is jól fejlődnek. A fiókák gyorsan nőnek és 4—5 hónapos korukban már majdnem utolérik szüleiket, teljesen azonban csak 7—8-ik hónapban vannak kifejlődve és a párosításhoz is ez a legalkalmasabb idő.

Egy új tengeritermesztési mód.

Hermann, bácsmegyei földbirtokos egy új tengeritermesztési módot alkalmaz, amelylyel bámulatos — holdankint 20—30 mmázsa szemtermést állít elő. Persze rengeteg trágyázással. Földjein kettős forgót követ; egyik felébe tengerit, másik felébe búzát és zabot vet, de mindegyik alá *szuperfoszfáttal* trágyáz. A búzába és zabba tavaszkor vörösherét vet, mely ősziig nemcsak hogy egy magheretermést ad, de azonkívül a sárju is annyira megerősödik, hogy őszi-leszántva, bőséges zöldhere-trágyával látja el a jövő évi tengeriföldet. (Ez már szinte hihetetlen.) *Tehát tisztán mű- és zöldtrágyával tartja fenn és fokozza földjének termőerejét.*

A tengeriföldet őszi 9 hüvelyk mélyen leszántja, március derekán a földet extápálja, vagy ha nem gazos, csak erősen megfogasolja és már április közepéig elveti a későn érő, de bőtermő és vékony esutkájú amerikai lófogu tengerit. A lefogással és hengerelt elsimitott földet, vetés előtt 28 hüvelyk sortávolban hosszában-keresztben megvonaloztatja és az így származó kockák soraiba veti kapával a kukoricát, amelyekből kikelés után minden fenékben 2—2 tövet hágy meg:

A kapálást kizárólag maga csinálta lókapával végzi, hosszába-keresztbe 5—6-szor megkapálva a tengeriföldet, míg a tengeri tövéből a gatz a szükségéhez képest egyszer vagy kétszer gyerekekkel gyomláltatja. Tehát nem töltöget. A sűrű kapálással míg egyrészt a gatzól teljesen megtisztítja a földet, másrészt a föld felszínét folyvást laza állapotban tartja és így a föld nem száradhat ki oly könnyen.

A debreceni gazdasági tanintézet az idén (jó homoktalajon) kísérletet tett két kisebb parcellán a Hermann-féle és a közönséges mivélési móddal, de a nagy szárazság miatt eredménytelenül, mert a Hermann-féle mivélési mód sem adott nagyobb termést a közönségesnél.

Ezzel ellentétben Nauratyl Oszkár nagyobb területen próbálta ki 3 éven a Hermann-féle mivélési módot, a következő módon és eredménnyel: Őszkor mélyen leszántott és télen át erősen istállótrágyázott homokos talajt, ápril 20. és május 10-ike között sekélyen leszántotta, fogasolta és 24° sortávolban hosszába-keresztbe megvonaloztatta. A sarkokba ugyancsak kapával pádui fehér tengerit vetett, a kikelés után a fészkeket két-két töre ritkította, a tövek tájékát kigyomláltatta és ezzel kissé meglazította. Azután pedig Planett lókapával a földet annyiszor, ahányszor szükségesnek látta, megkapáltatta — természetesen hosszába és keresztbe. E mivéléssel, annak dacára, hogy sem szuperfoszfátot, sem zöldtrágyázást nem alkalmazott, hogy földje gyengébb az éghajlat pedig hűvösebb a bácskainál, még az idén is, 20 m.n. esőves tengeritermést kapott,

A magyar kir. államvasutak gépgyárának lokomobil cséplőgép és „MILLENNIUM” aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetést, a GRAND PRIX-t nyerték.

A magyar királyi államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32. szám,

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzcséplőkészleteit, 14, 16 és 20 lóerejű compound-locomobiljait,

„MILLENNIUM” legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit, továbbá: „AGRÁR-DRILL” tolókeres rendszerű sorvetőgépeit, aczéllöntésű ekéfével ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

ami megfelel 14 mm. szemtermésnek. Hermann Ferenc azonban az idén is, úgy az amerikai mint a esinkvantinó tengeriből 20 mm. szemes tengeritermést kapott.

Következtetések. A Hermann-féle tengeri műveléssel hatalmas terméseredményeket lehet elérni, de csak rendkívül erőteljes istálló- vagy műtrágyázással és kiváló talajmegtartással. A siker titka, hogy a rendkívül erős trágyázás és a folytonos kapálás következtében a föld nem egykönnyen száradhat ki. Egyébként pedig a tengeri megművelése meglehetősen olcsó és ami földolog, kevés kézi munkát vesz igénybe. Annyi azonban kétségtelen, hogy csak jó földre való.

Bizonyítja másrészt, hogy a töltögetés nem föltétlenül szükséges munka.

De a legfontosabb tanulság, hogy istállótrágyázás nélkül is lehet jövedelmezőleg gazdálkodni, a szuperfoszfát és a zöldtrágyázás célszerű kombinálásával. És különösen fontos ez az alföldi tanyai gazdálkodásban, amidőn a tanya több óra járásra esik a gazda lakóhelyétől és nem tarthat elegendő lábas jószágot a tanyán. Itt, ha jó földje van, szépen utána csinálhatja a Hermann-féle forgót olyformán, hogy az idén tavaszkor, lóherét vet a gabonavetésbe, a lóherét késő őszkor leszántja — jó mélyen — tavaszkor holdankint 150 kg. 18°-os szuperfoszfátot szór el az őszi szántásra és aztán a már ismert módon leszántja vagy lefogasolja és miveli a tengerit. A tengeri tarlót közép mélyen leszántja, ismét kiszór 150 kg. szuperfoszfátot és beleveti a búzát, tavaszkor 15 kg. lóheremagot és így tovább.

Szép dolog, de drága mulatság, sóhajt erre az alföldi gazda. Hát nézzük, milyen drága mulatság?

Ne számítsunk 30 mm. tengeri és 15 mm. buza termést, maradjunk meg csak a 20 mm-ásánál, amire ilyen körülmények között bizvást számíthatunk. Az eredmény 1 holdról 2 év alatt:

20 mm. szemes tengeri à 9 K. ...	180 K.	
10 " buza ... .. 16 " ...	160 "	= 340 K.
Trágyázási költség: 300		
kg. szuperfoszfát ... .. 24 "		
15 kg. lóheremag ... .. 16 "		= 40 "

Bevételi többlet: 300 K.

Ha ebből leszámítunk a fogatos és kézimunkára a két évre 100 koronát, marad még 200 K. vagyis egy évre 100 K. haszon 1 hold földről. Melyi 10—20 holdas tanyai gazda bírja ezt ma a városotól távol eső földjéből kicsikarni?

Ne német ujságból, szavahihető magyar gazdák nyomán beszéljék. Tessék megszívlelni, föltötte gondolkodni és ha jónak látják, utána csinálni.

Öreg gazda.

A dohánytermesztők viszonyaiban beállott változások bejelentése. A pénzügyminiszter legutóbbi rendeletét intézett a hatóságokhoz, amelyben hivatkozással arra, hogy a dohánytermesztés nemcsak területhez, de személyhez is kötött jogositvány azért a dohánytermesztő személyében történt minden változást 15 nap alatt be kell jelenteni az illetékes dohánybevéltő felügyelőségnek. A bejelentés megtételére adás-vétel nélkül a vevő, bérletváltozásnál a bérlő, halálozás esetén történt változásnál az örökös eső, vagy gondnokság alá helyezés esetén a tömeggondnok vagy a házgondnok van kötelezve. A bejelentés elmulasztása oly szabálytalanság, amelyért az illetékes hatóságok 20—200 koronáig terjedő pénzbírságot szabhatnak ki

Zöldtrágyázás. Ujabb időben nálunk is meglehetősen terjed. Magam is évek óta kísérletezek vele s különösen burgonya alá igen jó hatását tapasztaltam. Kísérleteket tettem azonban a zöldtrágyázás mellett különféle műtrágyákkal is s azt tapasztaltam, hogy a zöldtrágya termésfokozó hatását mindig homokos talajaimon, különösen a káli-trágyázással rendkívül lehet fokozni. A múlt évben pl. zöldtrágya- és káli-trágyával trágyázott földem kat. holdanként 79·8 mm. burgonyával és 12·3 mm. keményítővel termett többet, mint az a földem, amely csak zöldtrágyát kapott. Azóta is a káli-trágyát állandóan használom. Nem ajánlhatom gazdátársaimnak elég melegen, hogy amennyiben zöldtrágyát használnak, tegyenek párhuzamos kísérletet káli és foszfáttal is, mert az egyik talajon ez, a másikon amaz ad nagyobb terméstöbbletet.

Gazdasági kereskedelmi és ipar-bank Részv.-Társ.

Budapesten, Múzeum-körút 19.

BANKOSZTÁLYA

utján törlesztéses jelzálogkölcsönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beiktandó a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ-

kölcsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

GÉPOSZTÁLYA

utján szállít csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb fizetési feltételek mellett:

Gazdasági gépeket,
Gőzcséplő-készleteket,
Tolókerek-rendszerű vetőgépeket,
Egytetemes acél-ekéket,
Gazdasági malomberendezéseket,
Téjgazdasági gépeket,
Fűrészyári berendezéseket,
Szecekvágók,
Röpavágók, Morzsolók, Darálók.
Arjegyék, költségvetés, szakszerű felvilágosítás ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint közleghi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyárának
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACÉLEKÉK.

Tiszta acélananyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyacél-ekéfej.
Pánczélacél-kormánylemezek.
Magasított aczélekefej.
Porvédő kerekek.
Acél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú magyar gyártmány felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjük arjegyék, mivel ez az összes talajművelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélczím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyczím: „AGRARIA“ Budapest.

Bölény és farkasok harca.

• MULATTATÓ •

Gorkij Maxim lázítási bünpöre.

A szentpétervári haditörvényszék ma tárgyalta Gorkij Maxim ismert bünpörét. A tárgyalás nyilvános volt. Mindenki megjelenhetett, aki igazolta, hogy tulajdonosa a szent Anna-ren inek. De ezeket is előbb pörére vetköztették s megmotozták. Aztán lefordták

A táncosnő.

őket, hogy olyan népszerűtlen bünpör iránt érdeklődést tanúsítottak.

A teremőrök, kancsukával a kezükben, figyelmzették a közönséget, hogy amennyiben megszűnnék hallgatóság lenni, a kancsukák azonnal üzembe hozatnak.

A haditörvényszék elnöke megnyitja az ülést. A vitéz generális, ki egy csatát sem veszített a tengeren, mert a szárazföldi hadsereghez van beosztva, harsány vezénylő hangon kiáltja a teremőröknek:

— Hurcolják elő a vádlottat!

— És a tanukat? — kérde a teremőr.
— Azokat kergessék a fenébe! Nem teketóriázunk.

Gorkij Maxim négy kozák közt, másodosztályu rabbilincsben, jelenik meg a sorompók között. Szemét nyugodtan függeszti az elnökre, mintha novellahőst fürkészne benne.

Az elnök: Neve?

Gorkij: Gorkij Maxim.

Az elnök: Foglalkozása?

Gorkij: A nyomor impresszáriója vagyok.

Az elnök: Hogy érti ezt?

Gorkij: Ugy, hogy megírom, dramatizálom és bemutatom.

Az elnök: Van-e vagyona?

Gorkij: Van egy házam.

Az elnök: Milyen háza?

Gorkij: Az éjjeli menedékhely.

Az elnök: Milyen értéket képvisel?

Gorkij: Egy-két milliót.

Az elnök: Volt-e már büntetve?

Gorkij: Születésem óta, mint minden orosz, felteteles szabadságon élek.

Az elnök: Bünsnek érzi-e magát?

Gorkij: Teljes mértékben.

Az elnök: Mi a büne?

Gorkij: A csalóka illuzió. Azt hittem, hogy jogom van kereszténynek lenni, Jézus tanait hirdetni, felebaráti szeretetet prédikálni.

Az elnök: Ön sűrűn érintkezett a munkásokkal.

Gorkij: Magam is az vagyok. Vontattam hajót, subickoltam cipőt s irtam egyet-mást.

Az elnök: Ön egy proklamációt szerkesztett.

Gorkij: Minden egyes munkám proklamáció. Csak a stilusban van eltérés.

Az elnök: Ezt nem értem.

Gorkij: Mert az elnök ur csak azt olvasta ami inkriminálva lett. Pedig mondhatom, a többi sokkal lázítóbb.

Az elnök: Be fogom szerezni.

Gorkij: Ertem, államköltségen. Mondhatom, érdekes olvasmányhoz jut.

Az elnök: Majd meglátjuk. Most mondja meg, mi volt célja a proklamációval?

Gorkij: A nép szabadsága.

Az elnök: Mi szüksége van a népnek szabadságra?

Gorkij: Kérdezze meg a földet, mi szüksége van a napra, a növényt, mi szüksége van az esőre?

Az elnök: A katonai törvények szerint a földet és a növényeket nem lehet tanusként kihallgatni. S ha másra nem tud hivatkozni...

Gorkij: Hivatkozom a történelem szellemére.

Az elnök: A haditörvényszék nem foglalkozik szellemidézéssel.

Gorkij: Igaz, önöknek a szellemhez semmi közük

Az elnök: Ön föl akarta forgatni az államrendet.

Gorkij: Ha ön a mostani állapotot rendnek nevezi, akkor egyikünk nem tud oroszul.

Az elnök: Ön izgatott a cár ellen.

Gorkij: Arra izgattam, hogy a cár ne legyen izgatott. Nézzen nyugodtan a jövő elé. Higgyen, reméljen és szeressen.

Az elnök: Ön arra akarta kényszeríteni a cári uralmat, hogy alkotmányt adjon a népnek.

Gorkij: Ugy van, elnök ur, boldoggá akartam tenni a cárt, akit hadserege boldogtalaná tett.

Az elnök: A hadsereg hü a cárhoz s vakon követi a parancsát.

Gorkij: Ez a különbség közöttünk, elnök ur. A hadsereg vakon követte a parancsát Mandzsuriában s vakon rohant sötét végzetébe. Én nyitott szemekkel óhajtom szolgálni a cárt.

Az elnök: Ön ócsárolja a hadsereget.

Gorkij: Isten ments! Láttam Szentpétervár utcáin a hadsereget szembeszállni a védtelen néppel. Minden kozák úgy küzdött, mint egy oroszlán. Ah, hogy ropogtak a sortüzek, hogy potyogott a nép, hogy gázoltak át a hullákon... Lehet-e ilyen dicső hadsereget ócsárolni! Bizony elnök ur, Szentpétervárt sokkal dicsőbb katonának lenni, mint népnek. Ezt elismerem.

Az elnök: No látja. Egyébként a külföldi lapokban azt olvasom, hogy ön szellemóriás.

Gorkij: (meghajtja magát): Köszönet a külföldnek.

Az elnök: Mindenféle gyűléseket tartottak az ön

Utcai zene.

érdekében. Enhez nekünk semmi közünk. Miattunk feje tetejére állhat a külföld.

Gorkij: (gunyosan): A japánok is?

Az elnök: Megtiltom, hogy azokat említse. Majd elbánunk velük. Csak bizza ezt ránk.

Gorkij: Kérem, kérem, nem avatkozom bele. Csak tessék a verést monopolizálni. Én nem kérek belőle.

Az elnök: Mást nem tud mentségére felhozni?

Gorkij: Eddig még semmivel sem mentettem magamat.

Az elnök: Akkor a tárgyalást befejezettnek nyilvánítom.

Gorkij: Igen, kár az időt vesztegetni.

Az elnök: Még hatszáz vádlott vár ítéletet.

Gorkij: Udvariatlanság lenne várakoztatni őket. Kérek ítéletet.

A haditörvényszék visszavonul s egy negyedóra múlva újra megjelenik. Az elnök kihirdeti az ítéletet:

A haditörvényszék Gorkij Maximot bűnösnek találta a lázítás büntetében, elkövetve az által, hogy egy proklamációt szerkesztett. Ezért, tekintetbe véve az enyhítő körülményeket ez alkalommal mellőzi a halálos büntetést, kegyesen elengedi a botbüntetést s egyszerűen Szibériába deportálja bizonytalan időre.

Az elnök: Megértette az ítéletet?

Gorkij: Hogyne? Oly világos... s oly kegyel-

Kék-vók tánc.

mes. Még csak fel sem akasztanak, még csak meg sem botoznak. Ez sokkal több, mint amit önöktől remélni bátorzkodtam. Ugy látszik félreértettem önöket.

Az elnök: Örvendek, hogy belátja.

Gorkij: Es miután így áll a dolog, egy kegyet bátorodom koldulni.

Az elnök: Mi az?

Gorkij: Zárassanak abba a katorgába, amelyben Dosztojevszkij raboskodott.

Az elnök: Ki az a Dosztojevszkij?

Gorkij: (megütődve): Ön nem tudja?

Az elnök: Valami híres gonosztevő? Soha hírét se hallottam.

Gorkij: (elborult arccal a kozákok karjába dől): Most értem, Dosztojevszkij, hogy beleőrültél abba a gondolatba, hogy oroszoknak születted. Vigyenek!

(Hazánk.)

Zöldi Márton.

Krisztus mindenütt.

Ne a falon, ne képen, jelben.
De a kebelben

Legyen ott Krisztus mindenütt!
És ne csupán mint puszta hit,
De mint az erkölcs legjava.

Jóságos, égi szent szava
Találjon utat oda is,
Hol neve nem kelt áhitatra,
Hol nincs hit és ha van — hamis.
Türelem, Szeretet, Bocsánat —
Epedjen a világ utánad!

S legyen ott Krisztus mindenütt!
Még ott is, a hol őt tagadják,
Ha mély erkölcsét befogadják,
Pogány szívek szintén javulnak
S szelid erkölcsben
Enyhülve bölcsen,

Őt vallják tudtukon kívül.
Mig ott, hol a hit megkövül,
S Krisztus csak áldott puszta név
S erkölcs híján hitbéli hér,
Csupán gyűlölködésre kész,
Árasztva a világra vést, —
Legyen bár képe diszhelyen:
Ott Krisztus nincs jelen!

Legyen ott Krisztus mindenütt!...
Világfentartó szerelem,
Ha ifju szívedbe kap tüzed,
Ne rontsd meg a férfit,
Ne rontsd meg a nőt!
Légy tiszta szép!... Két élet üdvé,
Mely Isten asztala előtt,
Krisztus nevében úgy szövődik,
Hogy sirig tartó szent legyen.
S hogy tul azon, örök időkhig,
Sok ember-nemzedék tekintsen
Ra vissza hü emlékezéssel,
Mint élte kristály kutféjére.

Hogy a szívünket szenny ne érje:
Legyen ott Krisztus mindenütt!

Házunkban édes otthonunkban,
Hol annyi mély nagy örömünk
És annyi gondunk s bánatunk van,
Hol az anya élet-halálharc
Között ad éltet kisdédének, —
Hol cseng ma gyermeki kacaj
S holnap szívet ráz szörnyü jaja, —
Hol most vidáman zeng a dal,
Majd felbug temetési ének, —
Hol mégis dúsnak és szegénynek
A földi üdv szép napja süt:
Jó sorsban bölcs utmutatásul,
Balsorsban nagy vigasztalásul,
Legyen ott Krisztus mindenütt!

S az iskolában, ahová
Nemes tudásért jár a gyermek,
Láthatlan töltse be a termet
A szelid szeretet!
Ott zengjen szinte mindörökön
A szent ige a légbé' fenn:
Hagyjátok hozzám jönni őket,
A kicsiket, — övék a menny!
Tanulják ott meg, amely éltet —
És ne, amely öl, a betűt —
Legyen ott Krisztus mindenütt!

S künn a közélet
Forgatagában,
Förgetegében,
Ahol az érdek
Harcai dülnek
S el-elvadulnak,
Ahol temérdek
Sebet adunk,
Sebet kapunk,
Hol az igazság,

Ha gyöngé — vérzik:
Hol erős gázság'
Ökle megérzik:

Hol a kenyér
Dija verejték
S néha — vér;
Hol ki-ki tür
És ki-ki üt —
Hogy harcunk emberséges legyen
S ne csupa csufság,
Ne csupa szégyen:
Legyen ott Krisztus mindenütt!

S a fegyveres csatákon is,
Mikor a hon, vagy a szabadság
Kezünkbe adja az acélt
S ölünk s halunk,
Nem nézve eszközt, csak a célt —
Hogy még az ellenségben is
Emberré szeressünk
Testvért becsüljünk
S kegyetlenségbe itt se essünk,
Hogy ihletett hőssé avassa,
Ki szent eszmékért halni tud,
A lágy szívet,
S hogy irgalommal átalhassa
A zord szívet,
Kemény kezűt:
Legyen ott Krisztus mindenütt!

S vetődjünk bármi tájra
És érjen jó vagy balszerencse:
Jó és gonosz akadjon rája,
Hogy azt segítse, ezt megmentse!
Bölcsönktől fogva, mig csak élünk,
Mint láthatatlan szent vezérünk —
S ha éltünk végórája üt,
Mint megnyugvásunk s reményünk:
Legyen ott Krisztus mindenütt!

Kozma Andor.

IRODALOM.

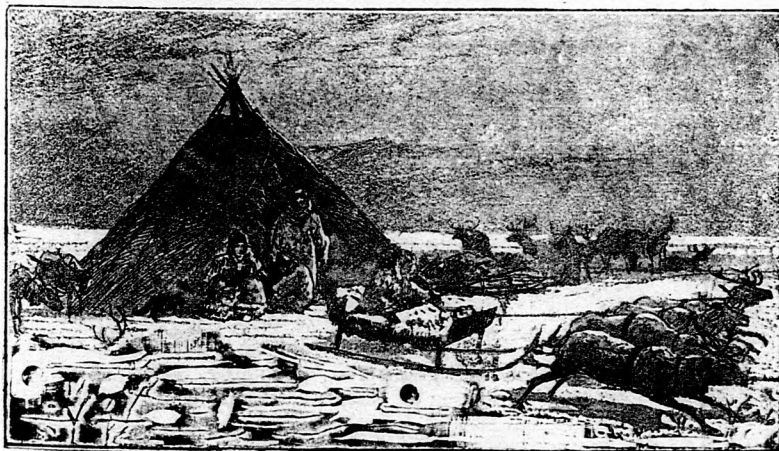
Arva Márta. Elbeszélő költemény. Irta *Petrus* Jenő. Ara postai küldéssel együtt 2.40 kor. Megrendelhető az írónál Hajdu-Dorogon. *Petrus* Jenőt, mint írót, nem szükség, hogy bemutassuk olvasóinknak, mert tizenegy éve hűséges munkatársa a „*Független Ujság*“-nak. Ez a verses regénye is újabb bizonyíték *Petrus* Jenő írói tehetségéről. Szépen csengő rimek között gyönyörű gondolatok és mély érzés. Igen ajánljuk mindazoknak, akik a jó és igazán szép könyvet szeretik.

A Magyar Könyvtár januári sorozatának élén egy Maupassant-füzet áll, mely a nagy mesternek egyik legművészebb elbeszélését, „Gyöngy kisasszony“-t adja, néhány mással egyetemben. A fordítás Ambrus Zoltántól való, ami annyit jelent, hogy a lehető legközelebbi. Egy másik számban a vállalat folytatja az Orosz Elbeszélők Tárá-t; Gorkij, Csehov, Baranzevics és Nemirovics-Dancsenko vannak benne képviselve, tehát csupa elsőrangú író, akik között Gorkij viszi el a pálmát „A cimborák“ című, csodálatos szépségű rajzával, mely két tolvaj csavargó életét festi. A jeles fordítás Ambrozovics Dezsőtől való. A magyar elbeszélők közül most Hevesi József van soron, akinek „Nászuton“ című füzetében néhány nagyon érdekes témájú, költői tollal megírt novella van egybefoglalva; a legelől álló „Nászuton“ a kiváló író legszebb munkája. Végül a régebbi magyar irodalom termékeiből Aranyas-Rákosi Székely Sándor nagyfontosságú kis époszát kapjuk „A székelyek Erdélyben“, melyet barátosi Balogh Benedek, az ismert japán utazó adott ki. — A „Magyar Könyvtár“ egy-egy száma 30 fillérbe kerül. Teljes jegyzéket (408 számról) minden könyvtáros ad.

Képeinkhez

Bövény és farkasok harca. A vadbikát, mely már ritkaság számba megy, egy farkas-csorda támadta meg. Mily hatalmas, nagy állat és mégis elbánnak vele végre a farkasok, előbb-utóbb övék a győzelem és bár néhány farkastársuk halála árán, de mégis jót lakmároznak az óriás vadbikán. A vadak élet-halál harcát igen találóan mutatja képünk.

Utcái zene. Tőlünk délre, szép Olaszországban a zene igen kedvelt. Házban, utcán, mindenhol hódít. Még hozzánk is eljönnek az utcai zenészek. Végig muzsikálják a várost és kéregetnek. Ilyen utcai zenészeket tüntet fel képünk is, akik ismerős alakok nálunk, mert muzsikálnak, de magyarul nem tanul-

Az eszkimók hazájából.

nak, ha mindjárt évekig bódorognak is Magyarországon.

Az eszkimók hazájából. Fenn az északi sark felé, ahol örökös a tél, ahol csak az iramszarvas és a kutya él meg az emberrel, onnan való ez a kép. Az eszkimó család bőrruhában jár. Egyik éppen most indul vadászatra sebesen vágató iramszarvasával. Hoz ennivalót, ami jegesmedve, hal és fókából áll. Bizony nyomoruságos az életük, de azért ők is emberek.

A táncosnő. A párisi vigopera színház falait drága festések díszítik, melyet nagy művészek rajzoltak oda fel. Egyik híres rajzot, a táncosnőt is bemutatjuk olvasóinknak, mint az újabb művészet világhírű remekét. Persze ez is színesben és eredetijében lehet igazán szép.

Kék-vok tánc. A művelt emberek azt hiszik, hogy haladnak, pedig eredetileg elődjeiket utánozzák a legtöbb esetben, akiket művelteknek nem tartanak. A kék-vok tánc is a félvad indiánoktól ered Amerikából. Persze először huzódottak tőle, mert bolond egy ugrálás az egész, mintha esze se volna a táncolónak, hanem aztán szépen megtanulták, mert divat. Most már a hercegek is ugrádoznak a kék-vokban, melyet egy eredeti táncostól mutatunk be olvasóinknak.

A d o m á k.

Otthon.

A feleség: Nem elég, hogy hajnal felé kerülsz haza, te vén korhely, még a petróleumlámpát is a fejemhez vágod!

A férj: De édesem, mikor egyéb nem akadt a kezem ügyébe.

A gyermekszobából.

Samuka: Mama, hány darabba vágják a nagyurakat?

Mama: Nem vágják azokat, Samuka.

Samuka: De hiszen vannak fertálmágnások!

Samuka: Mama, a papa hulló angyal?

Mama: Jobb nem jut eszedbe Samuka?

Samuka: Ő mondja, hogy mikor először meglátott téged, az égből pottyant le.

Oktatás.

A türelemről oktat a tanító bácsi. Elmondja, hogy türelem kell minden komoly dologhoz, de még a mulatsághoz is. — Vegyünk egy példát, gyerekek, szólt. Mi kell például a horgászashoz?

Pityu széles mosolylyal felel: — *Gilisza.*

Tanító: Jancsi, mi a legszükségesebb a konyhában?

Jancsi: A szakácsnő.

Veszedelmes.

A.: Mondja csak, kalauz ur, igaz, hogy veszedelmes a villamos sint lábbal érinteni?

Kalauz: Ha csak az alsó sint érinti, kisasszony, az nem veszedelmes, de ha egyik lábával az alsó sint, a másik lábával pedig a felső vezetőket érinti, az már veszedelmes.

Szótalány.

— Sebők Jánostól. —

Három betűm vagyon, negyedet jelentek:
Minden évben egyszer én is megjelenek.
A legfőbb teendőm leszen a festészet,
Fehérre bevonní erdőt, mezőt s hegyet.

Megfejtési határidő 1905. február hó 18

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság” 5. számában közölt talány megfejtése:

6	1	8
7	5	3
2	9	4

Helyesen fejtették meg: Szita Mariska, Joó Mariska, Simon Juliána, Beke Piroska, Balassa Etelka, Cservenyánszky Anna, Renner Ida, P. Lasztaméry Mariska, Mazáné Láng Margit, Török György, Vats Mihály ifj., Boczkó András, Kádi János, Keszler György, Székely Sándor, Varró Elek, Váradi József, Tóth András, Nagy Sándor, Nagy Lajos, Sarudy Bosó, Abonyi kath. munkás-egylet, Felsőmuzslyai gazdakör.

A sorshuzásnál Nagy Lajos (Gáma pusztja) neve jött ki elsőnek, akinek a kitűzött jutalom gyanánt egy érdekes kötetet küldöttünk.

Előfizettek az elmúlt héten: Ábrahám István, Deli Pál, Polgári olvasókör G., Drobnyik Mihály, Rákoleza Sándor, Dobos Dániel, Witéz János, Bank János, Koroknay István, Kaszinó J. D., Biró Bálint, id. Fülöp János, Surányi György, Köles János, Kormos Ferenc, Boczkó András, Gazdakör P., Buvár János, Szalai György, Várady Menyhért, Marján József, Duskó József, Galló Lajos, Hitel-szövetkezet S. Gy., ifj. Papp József, Borsodi Baboti Péter, Nagy D. Ferenc, Jókuti Pál, András István id., Babó Ferenc, Böleskei Endre ifj., Varró György alsó, Szebeni Ferenc, Bakcsi János, Gelb Herman, Solti András.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Kovács Mihály ifj. Jogi kérdését áttettük ügyvédünk-höz. A választ köz-lebbről keresse e helyen. — **Hádi János.** A hiányzó regénymellékletet elküldöttük. — **Molnár, Ipoly-Tarnóc.** A talány megfejtést legegyszerűbb úgy beküldeni, hogy a címére szóló címszalagot egy levelezőlapra felragasztja és a megfejtést aláírja. Az aláírást a család bármely tagja teheti, aki megfejtette. Hiszen így vannak a leány megfejtők is a megfejtők névsorában. A fő az, hogy tudjuk az előfizető nevét, mely rendszeren a család feje szokott lenni. Ha megtekinti a nyerőket, ott látni fogja, hogy az ilyen családtagok is részesülnek jutalomban. Sőt úgy osztjuk be, ha két könyv van, hogy egyiket a leány és asszony megfejtők közül huzzuk ki, a másikat a férfi és egyleti megfejtők között. Üdvözlét. — **Lengyel Ferenc.** Az illető nem képviselő. — **Balla József.** Kedves József bátyám, mi nem szívesen politizálunk, de ha kérdezz, hát felelünk az igazság nevében. Darányi Ferenc képviselő néppárti, tehát nem kománypárti. Hogy rá adta a szavát, azért senkisémondhatja, hogy elvetemült. József bátyám az ellenzékre szavazott, mely ellenzék ma teljesen együtt van, mint szövetkezett ellenzék. Sőt e héten megújították a szövetség kötelékét, hogy a magyar nemzet óhajlásának annál hathatósabban szerezzenek érvényt. Ez már elég világosan mutassa, hogy képviselőjük nem támogassa, nem támogathassa a volt kormányt, mert hiszen szent kötelessége a szövetségben adott szavát megtartani, de ettől eltekintve is a néppárt mindig ellenzéki párt volt Nyugtassa meg az a tudat, hogy függetlenségi jelölt nem lévén, az ellenzékre szavazott, amely ma teljesen szövetkezett egymással. Sőt azért nem állítottak függetlenségi jelöltet, mert az ellenzékiek egymás ellen nem akartak

küzdeni, hanem beosztoták a kerületeket közösen. Ennek köszönhető részben az elért szép siker is. — **Égető Mihály.** Tázlár. Jelzett közepes nedvességű s kissé homokos agyagtalajú rét feljavítására a tervbe vett felülvetés egészen a helyén való lesz, mert ilyen fekvésű s talajú rét feltörése s újbóli begyepesítése mindig kockázatos dolog. A fűmagvakat leghelyesebb lesz tavasszal, a talaj felszikkadása után az előzetesen megfogasolt rétre kiszórni. Ha azonban a rétet tavasszal hosszabb ideig borítaná a víz, úgy helyesebb lesz a felülvetést korán ősszel megtenni, amikor a rét felülete szárazabb. Csak-hogy a fűmag őszi vetése különösen vizálló agyagtalajon bizonytalan s ezért ajánlom a tavaszi felülvetést. Felülvetésre következő keveréket ajánlhatom: réti ecsetpázsit 1-5 kg., mezei komócsin 2 kg., réti csenkesz 3 kg., csomós ebir 3 kg., angol perje 2-6 kg., sovány perje 2-0 kg., tarajos cincor 1-8 kg., koreshere 0-5 kg., fehérhere 0-5 kg. Ez 16-9 kg. kat. holdanként, ami bőven elegendő felülvetésre. A hereneműeket s a fűféléket nem összekeverve, hanem külön a heretéléket s külön a fűféléket kell elvetni, egyszerű kiszórás által. Ha a rét tavasszal hosszabb ideig nyirkos szokott lenni, akkor jó lesz az említett erős fogasolást még ősszel, mikor a rét száraz, megadni. Esetleg a nedvesség összevonására helyes volna árkokat csinálni, de ezt, hogy valóban szükséges lesz-e, csak ott a helyszínén állapíthatja meg. A fűmagot külön-külön rendelje meg és otthon maga keverje össze. Kész keveréket ne vásároljon. Mauthner Ödön teljesen megbízható cég. — **Kiss József Henrik.** Végtelenül sajnálom, hogy gyönyörű levele csak most került a kezembe. Valahogy az újévi nagy zavarban a kiadóhivatalnál elvegyült és csak a múlt héten hozták fel a szerkesztőségbe. Az a meleg elismerés, melylyel tíz éves munkáságunkat méltassa, új erőt ad a további fáradozásokhoz. A mi célunk nem a szájhósködés, a népzégek, hanem vezérei óhajunk lenni minden szópnek, minden nemesnek és jónak. Ezáltal lesz összhang a szívekben, az érzésben, a munkában. Üdvözli igaz tisztelője Péterfy.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése 1905. február 9.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 112—128 K., vidéki borjúhús 1—1-20 K., sertéshús 112—120 K., szalonna füstölt 140—150 K., szalonna, olvasztani való 128—132 K., hajt 136—140 K., sertésszir 128—140 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 1—1-40 K., hazai sonka 1-60—1-80 K.

Baromfifélék: élő tyúk 3—3-50 K., rántani való csirke 2—2-40 K., sütni való csirke 3—3-40 K., kacsa, hizott 5—5-50 K., lud, hizott 14—16—K., pulyka, hizott 9—12—K., páronkint. Vágott hizott liba 1-15—1-35 K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 1-30—1-50 K. kg.-ként.

Tojás: bácskai 116—118 K., erdélyi apróbb áru 110—114 K. ládánként. (1440 drb.) Apadt — K., meszes: — K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 10—11 K., rózsza 1. 10—11 K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt 24—28—mm.-ként.

Teavaj: (centrifugál) 2-20—2-40 K., főzővaj 160—1-90 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 28—34 fillér.

Budapesti piaci árok.

Gabona. (Árak métermázsánként értendőek.) Buza 20-20—20-40 K. Rossz 14-90 K-tól 15-10 K-ig. Árpa 14—K-tól 14-60 K-ig, jobb minőségű 15—K-tól 15-40 K-ig. Zab 13-80—14-50 K. Tengeri: 15-40 K. Liszt ár 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	30-60	29-80	28-80	28—	27-20	26-60	25-60	24-60	12-80

Takarmányvásár. Réti széna 6.—10-40 fillér, mubar 9.—9-60 fillér, zsupszalma 4-30—4-60 fillér, alomszalma 3-40—3-60 fillér.

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára

Jó gyermekeknek! Petőfi Regék

Szines képekkel. Csinos kötés.
Második kiadás,
Postaköltséggel együtt darabja **60 fillér.**

Székely Mesék

Husz mese. Ötven képpel.
Csinos kötésben.
Postaköltséggel együtt darabja **60 fillér.**

Az összeg postai levélbélyegeken is beküldhető.
Czim: Péterfy Tamás író, Budapest, IX., Köztelek.

A Segesvárná' eltűnt nagy költőről a nép ajkán szálló mesék gyűjteménye. Mindenik Petőfi rege egy-egy szép emlékvirág, mely a nép szívéből fakadt...

Jó gyermekek számára írta Péterfy Tamás. Húsz gyönyörű eredeti székely gyermekmese van e könyvben, melyek „AZ ÉN UJSÁGOM” és más elsőrendű lapokban jelentek meg. Ötven képpel díszítve...

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografal műintézet
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:
mindennemű nyomtatványhoz szükségelt
CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-typia, fametszet stb. utján. Térképek, tervzetek, alaprajzok photolithografaiilag legszébben, legolcsóbban sokszorosíttatnak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltenek.

„Agraria” Erőtakarmánygyár R.-T., = Budapest, = VI., Lehel-utca 8. sz.

Girószámla a Magyar Általános Hitelbanknál. — Postatakarékpénztári csearing- és chequeszámla 11752. szám.
Sürgőnyozim: ERŐTELEFON, Budapest. Telefon (internurban) 33-17. szám.

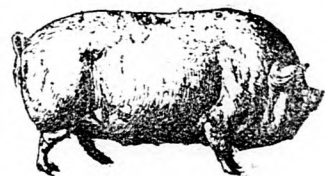
Ajánlja „Agraria” védjegyzett, kettős menőségű, saát gépezetével gyártott **ERŐTAKARMÁNYÁT.**

Az áru kapható vasúthoz szállítva 50 kgos zsákokban, védjeggyel ellátva.

A gyártás: KÜHN GYULA dr. hallei gazdasági egyetem igazgatójának módszerei szerint történik. A takarmányhoz szükséges összes nyersanyagot, mint búzakorpát, malátacsirát, repcét, tökmagpogácsát elsőrendű és kizárólag magyar gyárakból szerezzük be. A cukorszörpöt szintén csakis elsőre dű és kizárólag magyar, u. m. szerencsi, mezőhegyesi, haposvári és botfalvi cukorgyáraktól vásároljuk.

Gyártmányaink: „Agraria” A. lótakarmányozásra, dus malátacsira-tartalommal. „Agraria” B. göbolyhizlálásra, dus repcepogácsa-tartalommal. „Agraria” C. telenészethez, dus tökmagpogácsa-tartalommal. „Agraria” D. sertéshizlálásra, dus árpadara-tartalommal. „Agraria” E. juh-takarmány, dus cukorrepaszelet-tartalommal.

Állandó vevőközönségünk a m. kir. földmiveltésügyi és vállás- és közoktatásügyi minisztérium uradalmai, valamint az ország legelső uradalmaitól elismerő-okmányok állanak rendelkezésünkre, melyek bárki által megtekinthetők központi irodánkban.
A kereskedelemügyi m. kir. minisztérium 142785 — CI/1904. szám alatt kelt rendelete értelmében, tekintettel a takarmányhiányra, gyártmányunk szállítására a kivétel díjtétel alkalmazását rendelte el.

ÚRL REZSŐ

sertésbizománnyos

— Budapest —

Béerkocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott állapotban és legmagasabb napi áron értékesít.

Sürgőnyozim: Consum, Budapest. Telefon: 25-02.

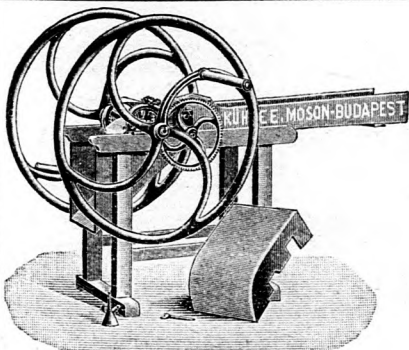
Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság

Budapest, V., Nagy-Korona-utca 17. sz.

ÜZLETÁGAK: =====

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főzeléktüldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítványozásra vonatkozó mindennemű kérdésekben (fuvardíjak, utirányok stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.
Kiviteli osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle élelmi cikkek bizományi értékesítését elvállalja. Az árukra előlegeket is folyósít.
Sertésbizományi osztály: A ferencvárosi sertésvásáron elvállalja hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közlelbbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

Legujabb, könnyű hajtású, egyszerűen kezelhető és nagy munkabírású „TUBULÁR” tejfőlőző gépek kézi- és gőzhajtásra, Szecskavágó és répavágó gépek elismert gondos kivitelben készülnek

KÜHNE E. mezőgazdasági gépgyárában MOSONBAN.

Kiváló munkabírású „RAPID” darológépek és

TENGERI MORZSOLÓK kézi- és erőműhajtásra.

===== Burgonyamosó és osztályozó gépek. =====

Takarmányfülesztők, teljes takarmánykamra berendezések.

Ekék, boronák, rosták, konkolyozók.

„MOSONI DRILL” tolokerekes rendszerű sorvetőgépek.

Főraktár: BUDAPEST, VI., Váci-körút 57/a. sz. Bevált hírneves

1904. évi forgalom : 22,000 bál.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti
gyapju-aukeziókra

melyek minden évben július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásbnn részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. S TÁRSA

GYAPJUÁRVERÉSI VÁLLALAT

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

A ZALATNAI kénkovand-ipar r.-t.
Brassói kénsav- és műtrágyára ajánlja legjobb minőségű mindennemű

Műtrágyáit

a t. c. gazdaközönség becses figyelmébe. Ajánlatokkal készséggel szolgál a Központi Iroda, Budapest, IV., Mária Valéria-utca 7.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400,000.— kor.
Alapítványok	1,270,000.— kor.
Tartalékok	255,200.03 kor.
Összesen	1,925,200.03 kor.
1901. évi fölösleg	90,349.— kor.
1902. évi fölösleg	59,782.26 kor.
1903. évi fölösleg	109,531.73 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle mérdőzetek szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfeleslege közgyűlési határozattal tartalékokba helyeztetett.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLOI-UT 25.

Párisi világkiállítás „Grand Prix“ 1900.

KWIZDA-féle korneuburgi marhatáppor

állatorvosi diätetikai szer lovak, marhák és juhoknak. Közel ötven év óta a legtöbb istállóban használatban van étvágyhiánytól, rossz emésztéstől valamint a teheneknél a tej javítása s a tejelőképeség fokozása céljából, a lenti védjeggyel a valódi.

Egy doboz... 1 K 40 fill.

Fél „ — „ 70 „
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Főraktár:

Kwizda Ferencz János cs. és kir. osztr.-magy. kir., román és bolgár hercegi udv. szállító, kerületi gyógyszerész Korneuburgban, Bécs mellett.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12.4% tiszta káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli tartalommal,

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül
Rézgáliczot (98-99%) elismert kítőnő minőségben szállít a

„Hungária“ műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.